

Я маю право

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>для всіх</i>
Спеціальність	<i>для всіх</i>
Освітня програма	<i>для всіх</i>
Статус дисципліни	<i>нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна (денна) / заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, осінній / весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ECTS / 60 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / МКР / ДКР</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?v=6c1d534e-9668-4bb9-9122-a872188cf4fe</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: Іщенко Владислав Вікторович vladyslav@ukr.net Практичні / Семінарські: Іщенко Владислав Вікторович vladyslav@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipu.kpi.ua/course/view.php?id=2833 https://drive.google.com/drive/folders/1MgHdtNz6MHUo2ZdusKSu3nbVm4vnAPnc?usp=sharing https://campus.kpi.ua/tutor/index.php?mode=mob&ir_own</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Для того, щоб стати активним і відповідальним членом громадянського суспільства (а це вимога більшості освітніх стандартів) студенту потрібно навчитись розуміти державу, розуміти правові інструменти, за допомогою яких держава управляє суспільним життям. Громадянин має вміти захистити свої права та свободи, законні інтереси, використовуючи ті ж самі правові інструменти, а не звертаючись до свавілля. Навчившись цьому, громадяни зможуть впливати на державу, скеровувати її політику на користь громадянського суспільства, відчуваючи ефективність права у практичних ситуаціях реального життя.

Таким чином, вивчення дисципліни «Я маю право» підвищує рівень правових знань студентів як поінформованих, активних і відповідальних громадян держави, майбутніх високоосвічених фахівців в різних галузях економіки, а також формує у студентів високий рівень правосвідомості та правової культури особистості. Викладання дисципліни сприятиме розбудові демократичної, правової держави і громадянського суспільства в Україні.

Засвоєння матеріалу дисципліни «Я маю право» допоможе студентам не лише ефективніше здійснювати в майбутньому свої професійні функції, але й бути активним учасником суспільно-політичного життя держави, правильно орієнтуватись у правовому полі держави, проявляти підприємницьку ініціативу, захищати свої права, реалізовуватись в умовах конкурентного суспільства.

При вивченні дисципліни «Я маю право» студенти мають опрацювати матеріал лекцій, самостійно досліджувати основну та додаткову літературу, нормативно-правові акти України, виступати з доповідями, брати активну участь у дискусії на семінарських заняттях.

Метою дисципліни «Я маю право» є формування у студентів здатності реалізувати свої права та обов'язки як члена громадянського суспільства, усвідомлювати його цінності та

необхідності забезпечення, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, сталого розвитку.

Згідно з вимогами освітньо-професійних програм студенти після засвоєння дисципліни отримають такі результати навчання:

- знання і розуміння сутності права та основ правового регулювання в Україні;
- вміння правильно тлумачити положення нормативно-правових актів;
- знання і розуміння конституційних прав і свобод людини і громадянина, їх гарантій та конституційних обов'язків;
- знання прав (обов'язків) працівника та вимог трудового законодавства України, в обсязі, необхідному для професійної діяльності, вміння їх правильно використати (виконати) та захистити в конкретних життєвих ситуаціях;
- знання і розуміння сутності підприємницької діяльності, її організаційно-правових форм;
- вміння зареєструвати і розпочати та припинити власну підприємницьку діяльність;
- вміння самостійно захищати свої права як споживача товарів і послуг.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Студент повинен мати навички роботи з мережею Інтернет (зокрема, бажано з електронними базами законодавства України), текстовим редактором Word та файлами в форматі PDF.

Дисципліна «Я маю право» є складовою циклу загальної підготовки і займає самостійне місце у структурі підготовки студентів бакалаврського РВО. Дисципліна перебуває у певному зв'язку з іншими дисциплінами циклу загальної підготовки студентів. Такими дисциплінами, зокрема, є дисципліни з історії, філософії, економічної теорії, політології, психології. Ці дисципліни створюють загальну світоглядну та методологічну основу для сприйняття студентами змісту дисципліни «Я маю право».

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-правове та конституційне регулювання прав, свобод та обов'язків людини і громадянина

Тема 1. Загальні засади правового регулювання.

Тема 2. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.

Розділ 2. Право на працю і відпочинок, їх реалізація та захист.

Тема 3. Право на працю та його захист. Трудовий договір.

Тема 4. Право на відпочинок та його захист. Робочий час та час відпочинку (2 лекції).

Розділ 3. Право на підприємницьку діяльність, його реалізація та захист.

Тема 5. Право на підприємницьку діяльність, її започаткування та припинення.

Тема 6. Державна реєстрація створення та припинення підприємницької діяльності.

Тема 7. Правовий статус господарських товариств.

Тема 8. Захист прав споживачів.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни студенту достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях. Для поглибленого вивчення дисципліни, особливо питань, які виносяться на самостійну підготовку до семінарів, студенту рекомендуються наступні джерела:

Базова література (до всього курсу):

1. Герц А. А., Кравчук С. Й. Правознавство: навч. посіб. Хмельницький: ХУУП, 2017. 277 с. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/handle/123456789/5688>
2. Гринь О. Д., Донченко О. І. Правознавство: навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2016. 206 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/9361>
3. Основи права України: навч. посіб. / М. Ващишин, Н. Отчак, М. Теличко, С. Холявка; за ред. М. Ващишин. Львів: Галицька спілка видавців, 2016. 228 с. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5884>

4. Правознавство: Навчально-методичний комплекс: навч. посібник для здобувачів ступеня бакалавра усіх напрямів підготовки денної та заочної форми навчання / уклад. О. В. Тихонюк. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 103 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/26299>
5. Правознавство: навч. посібник для студентів неюридичних спеціальностей / за заг. ред. О. П. Рудницької, Н. Ф. Войтович та Ю. І. Магась-Демидас. Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка, 2019. 343 с. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/29895/>
6. Правознавство: навч. посіб. для студентів педагогічних спеціальностей / Мирошніченко В. О., Макаренко Т. П., Іванова Н. С. та ін.; за ред. Д. В. Каменського, В. О. Мирошніченка. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 288 с. URL: <http://culonline.com.ua/catalog/pravova-literatura/pravoznavstvo-za-red-dv-kamenskogo-vo-miroshnichenka-1-1/read> (логін: kpi пароль: library)
7. Правознавство: підручник / Балюк Г. І., Е. Ф. Демський, І. О. Дзера та ін.; відп. ред. О. В. Дзера; [наук. ред. В. С. Ковальський]. 11-те вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 632 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
8. Правознавство: підручник / за заг. ред. Н. М. Крестовської, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе. Одеса: Атлант, 2015. 554 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jsui/bitstream/123456789/4597/1/Правознавство.pdf>
9. Правознавство: підручник для студентів ВНЗ / Волошкевич Г. А., Джолос С. В., Дробот Ж. А. та ін. Черкаси, 2019. 686 с. URL: <http://eprints.cdu.edu.ua/id/eprint/1977>
10. Сотніченко В. М. Конспект лекцій з правознавства. Київ, 2015. 102 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/l_1308_62764311.pdf

Допоміжна література:

До всього курсу:

1. Основи правознавства: навч. посіб. Ч. 1: Загальні положення права / Гуляк О. В., Кравчук О. І., Норчук Ю. В. Саїнчин С. О. Одеса: Військова академія, 2019. 226 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
2. Основи правознавства: навч. посіб. / Ю. І. Крегул, Л. М. Шестопалова, В. В. Ладиченко та ін.; за ред. Ю. І. Крегула. Вид. 2-ге, перероб. та допов. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 528 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)

До теми 1:

1. Загальна теорія права: підручник / Козюбра М. І., Погребняк С. П., Цельєв О. В., Матвєєва Ю. І.; за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ: Ваїте, 2015. 392 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/f/283756.pdf>
2. Олійник А. Ю. Основи історії і теорії держави та права: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2015. 200 с. URL: <http://culonline.com.ua/catalog/pravova-literatura/osnovi-istorii-i-teorii-derzhavi-ta-prava-navchalniy-posibnik/read> (логін: kpi пароль: library)
3. Право в публічному управлінні розділ 1 (с. 8-16) URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Pravo_v_publichnomu_upravlinni2.pdf
4. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: підручник. Київ: Правова єдність, 2017. 524 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
5. Теорія держави і права: навчальн. посіб. / А. Є. Шевченко, А. В. Старостюк, М. В. Кармаліта; за заг. ред. А. Є. Шевченка. Ірпінь, 2017. 258 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 80). URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jsui/handle/doc/2895>
6. Теорія держави і права: підручник / О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.; за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків, 2018. 416 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6689>
7. Теорія держави та права України: підручник для курсантів та студентів вищих навч. закл. / О. М. Бандурка, М. Ю. Бурдін, О. М. Головка та ін. Харків: Майдан, 2018. 443 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3734>
8. Теорія держави та права: [навч. посібник] / Є. В. Білозьоров, О. Б. Горова, В. П. Власенко та ін.; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ: НАВС, Освіта України, 2017. 116 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/5445>

9. Теорія держави та права: навч. посіб. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова та ін.; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/1601> або https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/tdp/navch_pos_tdp.pdf
10. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3293>
11. Шевченко А. Є., Старостюк А. В. Теорія держави і права: навч. посіб. Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2017. 270 с. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jsui/handle/doc/2915>

До теми 2:

1. Головатий С. П. Про людські права: лекції. Київ: Дух і Літера, 2016. 757 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка Кपी ім. Ігоря Сікорського)
2. Загальна теорія права: підручник / Козюбра М. І., Погребняк С. П., Цельєв О. В., Матвєєва Ю. І.; за заг. ред. М.І. Козюбри. Київ: Ваїте, 2015. 392 с. розділ 2 (с. 46-65) URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/f/283756.pdf>
3. Конституційне право України: прагматичний курс: навч. посіб. / М. В. Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан та ін.; за заг. ред. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова; тех. ред. Ю. Д. Батан. Одеса: Юридична література, 2017. 256 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/7800>
4. Конституційне право: підручник / за заг. ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзь, М. І. Марчука. Харків: ХНУВС, 2019. 483 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка Кपी ім. Ігоря Сікорського)
5. Конституційне право України: навч. посіб. для підготовки до іспитів / упоряд.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. Київ: ЦУЛ, 2017. 218 с. URL: <http://culonline.com.ua/catalog/pidgotovka/konstitutsiyne-pravo-ukraini-tetarchuk-iv-1/read> (логін: kpi пароль: library)
6. Основи конституційного права України: Навчально-методичний комплекс [Електронний ресурс]: навч. посібник для здобувачів ступеня бакалавра усіх напрямів підготовки денної та заочної форми навчання / уклад. О. В. Тихонюк. Електронні текстові дані (1 файл: 882 Кбайт). Київ: Кपी ім. Ігоря Сікорського, 2018. 56 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/26300>
7. Права людини: комплекс навч.-метод. забезпечення навч. дисципліни / уклад. І. В. Павленко. Київ: Кपी імені Ігоря Сікорського, 2018. 31 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/27336>
8. Право в публічному управлінні розділ 2 (с. 16-36) URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Pravo_v_publichnomu_upravlinni2.pdf
9. Савчин М. В. Порівняльне конституційне право: навч. посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 328 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jsui/handle/lib/29207>
10. Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 556 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка Кपी ім. Ігоря Сікорського)
11. Федоренко В. Л. Конституційне право України: підручник. Київ: Ліра-К, 2016. 616 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка Кपी ім. Ігоря Сікорського)

До розділу 2 (тем 3-4):

1. Вавженчук С. Я. Охорона та захист трудових прав працівників : підручник. Харків: Право, 2016. 557 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка Кपी ім. Ігоря Сікорського)
2. Корнеєв Ю. В. Трудове право України: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 112 с. URL: <http://culonline.com.ua/catalog/pravova-literatura/trudove-pravo-ukraini-korneev-yu-v-1/read> (логін: kpi та пароль: library)
3. Ротань В. Г., Сонін О. Є. Науково-практичний коментар законодавства України про працю. 16-те вид., допов. та переробл. Київ: Правова Єдність, 2016. 600 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка Кपी ім. Ігоря Сікорського)
4. Трудове право (в схемах та визначеннях): навч. посіб. / Коваленко А. В., Юнін О. С., Савельєва М. О. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2017. 166 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/xmlui/handle/123456789/492>
5. Трудове право України : навч. посіб. для підготовки до іспитів / упоряд.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. Київ: ЦУЛ, 2018. 172 с. URL: <http://culonline.com.ua/catalog/pidgotovka/trudove-pravo-ukraini-tetarchuk-iv-1/read> (логін: kpi та пароль: library)

6. Трудове право України: підручник / С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін. Харків, 2019. 408 с. URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6107>
7. Трудове право України: навч. посібник / В. О. Кучер, Т. В. Курило, О. Ю. Баліцька та ін.; за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 564 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/451>
8. Трудове право України: підручник / Іншин М. І., Щербина В. І., Вавженчук С. Я. та ін.; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка. 2-ге вид., стер. Київ: Юрінком Інтер: Буква Закону, 2019. 593 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
9. Трудове право України: підручник / Вишновецька С. В., Журавльов Д. В., Іншин М. І. та ін.; за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 472 с. URL: http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2017/11/trudove_pravo_ishenko.pdf або URL: <http://culonline.com.ua/catalog/pravova-literatura/trudove-pravo-ukraini/read> (логін: kpi та пароль: library)
10. Трудове право: навч.-метод. комплекс: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра усіх напрямів підготовки денної та заочної форми навчання / уклад. О. В. Тихонюк. Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2018. 100 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/26301>
11. Ярошенко О. М. Трудове право: підручник. Харків: Право, 2017. 558 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)

До розділу 3 (тем 5-7):

1. Вінник О. М. Господарське право (загальна частина): курс лекцій. Київ: Ліра-К, 2018. 240 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
2. Войтович М. Г. Господарське право: навч. посіб. для студентів напряму підготовки 6.030401 "Право". Львів: Новий Світ-2000, 2019. 225 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
3. Господарське право України: навч. посіб. для підготовки до іспитів / упоряд.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. Київ: ЦУЛ, 2018. 208 с. URL: <http://culonline.com.ua/catalog/pidgotovka/gospodarske-pravo-ukraini-tetarchuk-iv-1/read> (логін: kpi та пароль: library)
4. Господарське право України: підручник: у 2 ч. 2-ге вид., зі змін. та випр. Ч. 1 / Андрєєва О. Б., Жорнокруй Ю. М., Гетманець О. П. та ін. Харків: ХНУВС, 2016. 324 с. URL: <http://univd.edu.ua/science-issue/issue/2133> або <https://posek.km.ua/Г/Господарське%20право%20Андрєєва%20О.Б.1.pdf>
5. Господарське право: загальна частина: навч. посіб. / Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/xmlui/handle/123456789/3910>
6. Господарське право: навч. посіб. / уклад. А. А. Бутирський, І. А. Бутирська. Чернівці: ЧНУ імені Юрія Федьковича, 2020. 143 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
7. Господарське право: навч.-метод. посіб. до вивчення навч. дисципліни для студентів спеціальності 081 "Право" денної та заочної форми навчання / уклад. Г. О. Цирфа. Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2018. 163 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29959>
8. Кобзар Т.С., Савельєва М.О. Курс лекцій з навчальної дисципліни "Господарське право". Дніпро: Видавець Біла К.О., 2017. 290с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/747>
9. Корнєєв Ю. В. Підприємницьке право України: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 120 с. URL: <http://culonline.com.ua/catalog/ekonomika/pidpriemnitske-pravo-ukraini-korneev-yu-v-1/read> (логін: kpi та пароль: library)
10. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Л. Ф. Винокурова, О. С. Горяєва, О. В. Клепікова та ін.; за заг. ред. В. С. Щербини, Н. Б. Пацурії; [спец. ред. В. С. Ковальський]. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 816 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
11. Правове регулювання господарської діяльності: навч. посіб. / В. В. Мачуський, Л. О. Кожура, Ю. В. Сагайдак та ін.; за заг. ред. В. В. Мачуського. Київ: КНЕУ, 2015. 152с. URL: <https://www.businesslaw.org.ua/wp-content/PRGD.pdf>

12. Правові засади створення, діяльності та припинення юридичних осіб в Україні: Навч. посібник / Ю. М. Юркевич, У. Б. Андрусів, О. Б. Верба та ін.; за ред. Ю. М. Юркевича. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 412 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/2743>
13. Рабінович А. В. Підприємницьке право: навч. посібник [для студентів галузі знань 0304 "Право" спеціальностей 7.03040101, 8.03040101 "Правознавство"]. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2016. 320с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
14. Смолин Г. В., Туркот О. А., Хомко Л. В. Господарське право України. Загальна частина: підручник / за заг. ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 484 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/1051>
15. Трегубенко Г. П. Господарське право: навч. посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 107 с. URI: <http://reposit.pntu.edu.ua/handle/PolNTU/4964> або <http://posek.km.ua/biblioteka/Г/Господарське%20право%20Трегубенко%20Г.П.pdf>
16. Хомко Л. В., Кульгавець Х. Ю. Правове регулювання підприємницької діяльності: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 424с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/189> або <https://zenodo.org/record/3494287#.YAIC0tQS9kg>

До теми 8:

1. Іваненко Л. М. Захист прав споживачів: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2014. 495 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)
2. Рабінович А. В. Правове регулювання захисту прав споживачів: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2019. 341 с. (НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Законодавчі акти:

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV.
4. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII (в редакції Законів України від 15 грудня 1993 р. № 3682-XII, від 1 грудня 2005 р. № 3161-IV).
5. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. № 1576-XII (втратив чинність щодо акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю, товариств з додатковою відповідальністю).
6. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР.
7. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. № 504/96-ВР.
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV (в редакції Закону України від 26 листопада 2015 р. № 835-VIII).
9. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV.
10. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-VI.
11. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 р. № 1207-VII.
12. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 р. № 2275-VIII.

Інформаційні ресурси:

1. Верховний Суд: URL: www.scourt.gov.ua
2. Державна регуляторна служба України: URL: www.dkrp.gov.ua
3. Єдиний державний реєстр судових рішень: URL: www.reyestr.court.gov.ua
4. Законодавство України (на сайті Верховної Ради України): URL: www.zakon.rada.gov.ua
5. Конституційний Суд України: URL: www.ccu.gov.ua
6. Міністерство юстиції України: URL: www.minjust.gov.ua
7. Офіційний веб-портал Судова влада України: URL: www.rsgs.court.gov.ua
8. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України Урядовий портал: URL: www.kmu.gov.ua
9. Президент України: Офіційне Інтернет-представництво: URL: www.president.gov.ua
10. Юридична система "НАУ": URL: www.nau.kiev.ua

11. Юридичний портал Всеукраїнська мережа ЛІГА:ЗАКОН": URL: www.ligazakon.ua

Вказану вище літературу можна знайти у відкритому доступі в мережі Інтернет за посиланням наприкінці бібліографічного опису. При цьому нормативно-правові акти рекомендується шукати в базі "Законодавство України" на сайті www.zakon.rada.gov.ua. Якщо книга відсутня у відкритому доступі в мережі Інтернет, але є в НТБ ім. Г. І. Денисенка КПІ ім. Ігоря Сікорського, це вказано після її бібліографічного опису.

Обов'язковими до прочитання є нормативно-правові акти до відповідної теми семінарського заняття.

Підручники та навчальні посібники необхідно використовувати як додаткове джерело для поглибленої підготовки до семінарських занять (насамперед, для питань, що повністю або частково виносяться на самостійний розгляд).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекції:

Тема 1.

Загальні засади правового регулювання.

План:

1. Поняття та ознаки права.
2. Функції права.
3. Норми права та їх реалізація.
4. Джерела (форми) права: поняття, види, система.
5. Правові відносини.
6. Правопорушення та юридична відповідальність.

Тема 2.

Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.

План:

1. Конституційні принципи регулювання прав та свободи людини та громадянина.
2. Особисті права і свободи людини та громадянина.
3. Політичні (громадянські) права і свободи людини та громадянина.
4. Економічні права і свободи людини та громадянина.
5. Соціальні права і свободи людини та громадянина.
6. Культурні та екологічні права і свободи людини та громадянина.
7. Конституційні обов'язки громадян.
8. Конституційні гарантії прав людини.
9. Конституційні гарантії правосуддя.

Тема 3.

Право на працю та його захист. Трудовий договір.

План:

1. Трудовий договір: поняття, сторони, зміст, форма.
2. Загальний порядок укладення трудового договору.
3. Випробування при прийнятті на роботу.
4. Переведення на іншу роботу та відсторонення від роботи.
5. Підстави припинення трудового договору.

Тема 4 (2 лекції).

Право на відпочинок та його захист.

Робочий час та час відпочинку.

План:

1. Поняття та види робочого часу. Нормальний робочий час: ознаки та тривалість.
2. Скорочений та неповний робочий час: ознаки та тривалість.
3. Нічний, надурочний та ненормований робочий час: ознаки та тривалість.
4. Робота змінами. Облік робочого часу: поняття та види.
5. Час відпочинку: поняття, види.

6. Перерви протягом робочого дня, їх види.
7. Вихідні, святкові і неробочі дні.
8. Поняття та види відпусток.
9. Щорічні основні і додаткові відпустки: види, підстави надання та тривалість.
10. Порядок і умови надання щорічних відпусток. Відкликання з відпустки.
11. Навчальні відпустки: види, підстави надання та тривалість.
12. Соціальні відпустки: види, підстави надання та тривалість.
13. Інші види відпусток: види, підстави надання та тривалість.

Тема 5.

Право на підприємницьку діяльність, її започаткування та припинення.

План:

1. Поняття та ознаки підприємницької діяльності.
2. Поняття, ознаки та види суб'єктів підприємницької діяльності.
3. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності. Фізичні особи – підприємці: поняття, ознаки, статус.
4. Юридичні особи: поняття, ознаки, види.
5. Порядок та способи створення суб'єктів підприємницької діяльності.
6. Установчі документи суб'єктів підприємницької діяльності.
7. Юридичні підстави припинення суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 6.

Державна реєстрація створення та припинення підприємницької діяльності.

План:

1. Поняття, способи подання документів, строки та етапи державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
2. Порядок державної реєстрації фізичних осіб-підприємців.
3. Порядок державної реєстрації юридичних осіб.
4. Підстави та порядок державної реєстрації внесення змін до відомостей про юридичну особу та про фізичну особу – підприємця.
5. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 7.

Правовий статус господарських товариств.

План:

1. Поняття, ознаки, установчі документи та види господарських товариств.
2. Правовий статус акціонерного товариства.
3. Правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю.
4. Правовий статус товариства з додатковою відповідальністю.
5. Правовий статус повного товариства.
6. Правовий статус командитного товариства.

Тема 8.

Захист прав споживачів.

План:

1. Основні права та обов'язки споживачів.
2. Договір купівлі-продажу.
3. Права споживача при придбанні ним товару неналежної якості та товару належної якості.
4. Порухення прав споживачів та їх захист.
5. Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування щодо захисту прав споживачів.
6. Судовий захист прав споживачів.

Семінарські заняття

Семінарське заняття по темі 1.

Загальні засади правового регулювання.

План:

1. Поняття та ознаки права.
Розглянути самотійно детальніше:
 - право в об'єктивному та суб'єктивному розумінні.
 - основні ознаки права.
 - місце норм права в системі соціальних норм.
 - співвідношення норм права і норм моралі.*Розглянути самотійно:*
 - відмінності природного права від юридичного права.
2. Функції права.
Розглянути самотійно детальніше:
 - класифікація, перелік та зміст функцій права.
3. Норми права та їх реалізація.
Розглянути самотійно детальніше:
 - структура норми права та її елементи.*Розглянути самотійно:*
 - форми реалізації норм права.
 - види та способи тлумачення норм права.
4. Джерела (форми) права: поняття, види, система.
Розглянути самотійно:
 - поняття правового регулювання.*Розглянути самотійно детальніше:*
 - структура, ієрархія, система та приклади різних джерел права в Україні.
 - міжнародні договори України як джерела права.
 - акти референдумів як джерела права.
 - місце судової практики в системі джерел права.
 - правові звичаї як джерела права.
 - нормативні договори як джерела права.
 - локальні правові акти як джерела права.
 - дія нормативно-правових актів у часі, просторі та про колу осіб.
5. Правові відносини.
Розглянути самотійно детальніше:
 - поняття правових відносин.
 - склад та зміст правовідносин.
 - об'єкти та суб'єкти правовідносин.
 - поняття та елементи правосуб'єктності.
6. Правопорушення та юридична відповідальність.
Розглянути самотійно детальніше:
 - правомірна та неправомірна поведінка.
 - поняття, ознаки та склад правопорушення, їх види.
 - поняття, підстави та види юридичної відповідальності.

Семінарське заняття по темі 2.

Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина.

План:

1. Конституційні принципи регулювання прав та свободи людини та громадянина.
Розглянути самотійно детальніше:
 - перелік та зміст конституційних принципів регулювання прав та свободи людини та громадянина.
2. Особисті права і свободи людини та громадянина.
Розглянути самотійно детальніше:

- перелік та зміст особистих прав і свобод людини та громадянина.
3. Політичні (громадянські) права і свободи людини та громадянина.
Розглянути самостійно детальніше:
 - перелік та зміст політичних (громадянських) прав і свобод людини та громадянина.
 4. Економічні права і свободи людини та громадянина.
Розглянути самостійно детальніше:
 - перелік та зміст економічних прав і свобод людини та громадянина.
 5. Соціальні права і свободи людини та громадянина.
Розглянути самостійно детальніше:
 - перелік та зміст соціальних прав і свобод людини та громадянина.
 6. Культурні та екологічні права і свободи людини та громадянина.
Розглянути самостійно детальніше:
 - перелік та зміст культурних та екологічних прав і свобод людини та громадянина.
 7. Конституційні обов'язки громадян.
Розглянути самостійно детальніше:
 - перелік та зміст конституційних обов'язків громадян.
 8. Конституційні гарантії прав людини.
Розглянути самостійно детальніше:
 - перелік та зміст конституційних гарантій прав людини.
 9. Конституційні гарантії правосуддя.
Розглянути самостійно детальніше:
 - перелік та зміст конституційних гарантій правосуддя.

Семінарське заняття по темі 3.

Право на працю та його захист. Трудовий договір.

План:

1. Трудовий договір: поняття, сторони, зміст, форма.
Розглянути самостійно детальніше:
 - обов'язкові та факультативні умови трудового договору.
2. Загальний порядок укладення трудового договору.
Розглянути самостійно детальніше:
 - процедура та оформлення прийому працівника на роботу.
 - обмеження щодо спільної роботи родичів, свояків та близьких осіб.
3. Випробування при прийнятті на роботу.
Розглянути самостійно детальніше:
 - порядок розірвання трудового договору з працівником у разі незадовільного проходження випробування.
4. Переведення на іншу роботу та відсторонення від роботи.
Розглянути самостійно детальніше:
 - види та порядок переведення на іншу роботу.
 - підстави та порядок відсторонення від роботи.
5. Підстави припинення трудового договору.
 - а) Загальні підстави припинення трудового договору.
 - б) Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.
 - в) Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
 - г) Розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб.
Розглянути самостійно детальніше:
 - зміст загальних підстав припинення трудового договору.
 - зміст загальних та спеціальних (додаткових) підстав розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
6. Порядок звільнення працівника.

Розглянути самостійно детальніше:

- процедура та оформлення звільнення працівника.

Семінарські заняття по темі 4 (2 заняття).

Право на відпочинок та його захист.

Робочий час та час відпочинку.

План:

1. Поняття та види робочого часу. Нормальний робочий час: ознаки та тривалість.
2. Скорочений та неповний робочий час: ознаки та тривалість.
Розглянути самостійно детальніше:
 - чим відрізняються скорочений та неповний робочий час.
3. Нічний, надурочний та ненормований робочий час: ознаки та тривалість.
Розглянути самостійно детальніше:
 - чим відрізняються надурочний та ненормований робочий час.
4. Робота змінами. Облік робочого часу: поняття та види.
Розглянути самостійно детальніше:
 - обмеження при роботі змінами.
 - різні види та способи обліку робочого часу.
5. Час відпочинку: поняття, види.
6. Перерви протягом робочого дня, їх види.
Розглянути самостійно детальніше:
 - види перерв протягом робочого дня, підстави їх надання та тривалість.
7. Вихідні, святкові і неробочі дні.
Розглянути самостійно детальніше:
 - обмеження роботи в вихідні, святкові і неробочі дні.
 - розмір компенсації за роботу в вихідні, святкові і неробочі дні.
8. Поняття та види відпусток.
9. Щорічні основні і додаткові відпустки: види, підстави надання та тривалість.
Розглянути самостійно детальніше:
 - тривалість щорічної основної відпустки для різних категорій працівників.
 - види, підстави надання та тривалість щорічних додаткових відпусток для різних категорій працівників.
10. Порядок і умови надання щорічних відпусток. Відкликання з відпустки.
Розглянути самостійно детальніше:
 - порядок надання та черговість надання відпусток.
 - перенесення щорічної відпустки.
 - підстави відкликання працівника з відпустки.
 - грошова компенсація невикористану відпустку.
11. Навчальні відпустки: види, підстави надання та тривалість.
Розглянути самостійно детальніше:
 - підстави надання та тривалість різних видів начальних відпусток.
12. Соціальні відпустки: види, підстави надання та тривалість.
Розглянути самостійно детальніше:
 - види та тривалість різних видів соціальних відпусток.
13. Інші види відпусток: види, підстави надання та тривалість.
Розглянути самостійно детальніше:
 - підстави надання та тривалість відпусток без збереження заробітної плати.
 - види, підстави надання та тривалість інших видів відпусток.

Семінарське заняття по темі 5.

Право на підприємницьку діяльність,

її започаткування та припинення.

План:

1. Поняття та ознаки підприємницької діяльності.

Розглянути самостійно детальніше:

- Співвідношення понять “підприємництво”, “підприємницька діяльність”, “господарська діяльність”, “бізнес”, “незалежна професійна діяльність” в різних нормативно-правових актах України, науковій та навчальній літературі.

2. Поняття, ознаки та види суб’єктів підприємницької діяльності.

3. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності. Фізичні особи – підприємці: поняття, ознаки, статус.

Розглянути самостійно детальніше:

- Обов’язки фізичних осіб – підприємців.
- Категорії фізичних осіб, яким заборонено займатися підприємницькою діяльністю.
- Види господарської діяльності, які не мають права здійснювати фізичні особи – підприємці.

- Переваги та недоліки статусу фізичних осіб – підприємців.

4. Юридичні особи: поняття, ознаки, види.

Розглянути самостійно детальніше:

- Основні організаційно-правові форми юридичних осіб.

5. Порядок та способи створення суб’єктів підприємницької діяльності.

6. Установчі документи суб’єктів підприємницької діяльності.

Розглянути самостійно детальніше:

- Особливості змісту різних видів установчих документів (статут, модельний статут, засновницький договір, положення та ін.).

7. Юридичні підстави припинення суб’єктів підприємницької діяльності.

Розглянути самостійно детальніше:

- Особливості та правові наслідки кожної з підстав реорганізації суб’єктів підприємницької діяльності.

- Підстави для примусової ліквідації суб’єктів підприємницької діяльності.

- Черговість задоволення вимог кредиторів платоспроможних суб’єктів підприємницької діяльності.

- Правовий статус та повноваження ліквідаційної комісії.

Семінарське заняття по темі 6.

Державна реєстрація створення та припинення підприємницької діяльності.

План:

1. Поняття, способи подання документів, строки та етапи державної реєстрації суб’єктів підприємницької діяльності.

Розглянути самостійно детальніше:

- Порядок та особливості оформлення заяв та інших документів для державної реєстрації суб’єктів підприємницької діяльності.

Розглянути самостійно:

- Порядок державної реєстрації суб’єктів підприємницької діяльності за допомогою порталу електронних сервісів юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи.

2. Порядок державної реєстрації фізичних осіб-підприємців.

3. Порядок державної реєстрації юридичних осіб.

4. Підстави та порядок державної реєстрації внесення змін до відомостей про юридичну особу та про фізичну особу – підприємця.

5. Порядок державної реєстрації припинення суб’єктів підприємницької діяльності.

Семінарське заняття по темі 7.

Правовий статус господарських товариств.

1. Поняття, ознаки, установчі документи та види господарських товариств.

2. Правовий статус акціонерного товариства.

3. Правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю.
4. Правовий статус товариства з додатковою відповідальністю.
5. Правовий статус повного товариства.
6. Правовий статус командитного товариства.

Розглянути самостійно детальніше:

1. Органи управління господарським товариством.
 2. Публічні акціонерні товариства та приватні акціонерні товариства: порівняльна характеристика.
 3. Товариство з обмеженою відповідальністю та товариство з додатковою відповідальністю: порівняльна характеристика.
 4. Повне товариство та командитне товариство: порівняльна характеристика.
- На останньому за розкладом семінарському занятті проводиться залік у формі співбесіди або залікової контрольної роботи.

6. Самостійна робота студента

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Я маю право», студенти самостійно проходять дистанційний курс «Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні» на платформі «Прометеус» (www.prometheus.org.ua) URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Форми роботи

На лекціях викладач висвітлюватиме основний зміст питань у систематизованій (реферативній формі), даватиме необхідні пояснення та коментарі до цитованих ним норм законодавства. Під час лекцій вітаються питання до викладача від студентів, якщо їм щось не зрозуміло, але лише по темі лекції. Викладач може ставити питання окремим студентам або загалом аудиторії. Допускається і вітається діалог між студентами і викладачем на лекції.

Робота на семінарських заняттях відбувається у формі опитування студентів за лекційним матеріалом з обговоренням проблемних питань та колективною дискусією групи щодо них. План семінарського заняття надсилається студентам, на електронну пошту групи, як правило, за кілька днів до проведення семінару (після проведення лекції). Семінари-дискусії проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу тої чи іншої теми, а також розвинути мислення, допомогти формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів. До кожного семінару має бути підготовлений кожний студент. Вибір студентів для опитування здійснюється викладачем.

Під час семінарських занять викладач може ставити додаткові та уточнюючі питання як окремим студентам під час їх відповіді, так і групі загалом. Під час семінарських занять для більш якісного розуміння матеріалу та проблемних питань використовуються методи колективної роботи, Brainstorm («мозкового штурму») тощо. Під час семінарських занять всі студенти групи мають брати в ньому активну участь шляхом доповнення відповідей інших студентів у разі їх неповноти, неправильності, для наведення своєї думки або інших точок зору, інших прикладів, прикладів. При цьому важливо не перебивати доповідача по питанню, дати йому в першу чергу показати свої знання та висловити свою думку з поставлених питань. Також необхідно уважно слухати основного доповідача та інших студентів групи, щоб не повторювати те, що вони вже сказали (зокрема, й іншими словами). Вітається, якщо при підготовці до семінарських занять студент не обмежується конспектом лекції, а використовує додаткові джерела (наукову, навчальну літературу), висловлює власну думку з проблемних питань, наводить власні приклади. Викладач узагальнюватиме відповіді та доповнення (результати дискусії), вказуватиме помилки і недоліки у відповідях та доповненнях студентів, відповідатиме на питання студентів по темі семінарського заняття.

Відвідуваність і виконання завдань

Дисципліна є новою в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Сьогодні фактично немає новітніх комплексних україномовних навчальних видань, цілковито присвячених цій проблематиці. Тому для студентів дуже важливо відвідувати лекції, на яких викладач даватиме систематизований навчальний матеріал в обсязі, достатньому для опанування дисципліни студентом. Відсутність студента на лекції не впливає на отримувані студентами бали. Студенту складно буде належно підготуватись до семінарського заняття, якщо він буде пропускати лекції. Якщо студент бажає відпрацювати пропущеної лекції, йому достатньо переписати її текст та показати конспект викладачу.

Активна участь студента на семінарських заняттях є обов'язковою і буде вимагатись. Рейтинг студента на 60% формуватиметься за результатами його активної роботи на семінарських заняттях. Студент отримує високий рейтинг, якщо він бере активну участь на всіх семінарських заняттях, надає переважно повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань.

Кожне пропущене семінарське заняття (незалежно від причин пропуску) фактично знижує потенційний підсумковий рейтинг студента з дисципліни, оскільки студент втрачає можливості набрати бали. Разом з тим, студент, який систематично пропускав семінарські заняття або не підготувався до них (а тому не зміг дати навіть мінімально достатню відповідь на питання викладача), може отримати низький рейтинг, який не дозволить допустити такого студента до заліку. В такому разі теми з пропущених (або незадовільно оцінених) семінарських занять мають бути обов'язково вивчені студентом самостійно та здані викладачу усно на консультаціях. Контроль рівня знань (розуміння матеріалу) студента пропущених тем відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій викладача, або за наявності вільного часу у викладача – під час перерв між парами або після них. Студент, який здасть матеріал пропущеного семінарського заняття, отримує відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповіді (рівня розуміння матеріалу), але їх кількість буде меншою, ніж він отримав би за відповідь на семінарському занятті. Немає конкретної кількості пропущених семінарських занять, які потребуватимуть самостійного опрацювання студентом відповідних тем і додаткового спілкування з цього приводу з викладачем на консультаціях – це залежить від поточного рейтингу студента. Студентові не треба чекати наближення календарного контролю або заліково-екзаменаційної сесії для відповідного спілкування з викладачем. Варто це робити як тільки студент буде готовий продемонструвати викладачеві свої знання і навички з пропущених тем семінарських занять.

На лекціях допускається використання ноутбуків, смартфонів, планшетів лише для конспектування лекції. На семінарських заняттях допускається використання ноутбуків, смартфонів, планшетів лише для пошуку текстів законодавчих актів чи плану семінарського заняття в папці «Я маю право» на Google диску викладача або електронній пошті групи.

Використовувати ноутбуки, смартфони, планшети та інші подібні засоби для розваг, розмов, спілкування, переписки, виконання роботи чи завдань з інших дисциплін під час заняття не можна. Відповідати на питання викладача, читаючи з екрану смартфона, ноутбука, планшета чи з книги не можна. Це характеризує рівень підготовки студента не з кращого боку. Студент на семінарському занятті може використовувати під час відповіді чи доповнень зроблені ним під час лекції або самостійної підготовки до семінарського заняття письмові записи (нотатки) з теми усього заняття або його окремих питань. Проте, відповідати на питання та висловлювати власну думку студентові потрібно, не читаючи з аркуша паперу, а своїми словами.

Пропущені семінарські заняття, неготовність до семінарських занять, неточності, неповнота, помилки у відповідях чи вирішеннях ситуаційних завдань МКР, порушення встановлених викладачем дедлайнів задачі спричиняють зниження рейтингу студента, що може призвести до його не допуску до заліку або отримання низької оцінки на заліку.

Штрафні бали застосовуються, якщо:

- студент не підготувався до семінарського заняття – 3 бали;
- студент невчасно (після закінчення дедлайну) виконав МКР – 4 бали.

Сума штрафних балів за семестр не може перевищувати 10 балів.

Штрафні бали не застосовуються за відсутність студента на лекціях та семінарських заняттях.

Заохочувальні бали застосовуються за підготовку доповіді (повідомлення) на наукову конференцію з проблем права +10 балів (за умови опублікування тез).

Сума заохочувальних балів за семестр не може перевищувати 10 балів.

- **Політика університету**
- **Академічна доброчесність**
- Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.
- **Норми етичної поведінки**
- Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

№ з/п	Контрольний захід оцінювання (в рамках поточного контролю)	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Робота на семінарських заняттях, в т.ч.: -відповіді на семінарських заняттях -доповнення відповідей інших студентів на семінарських заняттях	60	20	1	20
			2	20	40
2.	Успішне проходження дистанційного курсу “Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні” на платформі “Прометеус” (www.prometheus.org.ua)	20	20	1	20
3.	Модульна контрольна робота	20	20	1	20
	Всього				100

Критерії оцінювання відповіді на семінарському занятті:

18 – 20 балів – відповідь повна, чітка, аргументована, лаконічна, по суті поставленого питання, з наведенням прикладів, підкріплена посиланнями на нормативно-правові акти України, або добре підготовлена, систематизовано викладена доповідь; висловлення студентом власної позиції щодо дискусійних проблем, якщо такі порушуються у питанні. Така відповідь свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення студента не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою (нормативно-правовими актами України, судовою практикою тощо), тобто студент повністю орієнтується в даному навчальному матеріалі та здатний робити самостійні висновки.

15 – 17 балів – відповідь по суті поставленого питання, але не зовсім повна або не достатньо чітка, має недоліки щодо об’єму необхідного навчального матеріалу, певні неточності, помилки, без наведення прикладів, без посилань на нормативно-правові акти України, або доповідь з певними недоліками. Така відповідь свідчить про правильне розуміння суті питання, проте студент при підготовці до заняття користувався лише одним джерелом (наприклад, лише конспектом лекцій) та не ознайомлювався з додатковими джерелами.

12 – 14 балів – відповідь неповна (тобто не охоплює поставлене питання), непослідовна, поверхнева, нечітка, з суттєвими помилками, без наведення прикладів, без посилань на нормативно-правові акти України, або погано підготовлена доповідь зі значними недоліками. Така відповідь свідчить про поверхове розуміння студентом навчального матеріалу.

0 балів – відсутність відповіді (відмова від відповіді) або повністю неправильна відповідь, що свідчить про повне незнання студентом навчального матеріалу.

Критерії оцінювання участі у дискусії на семінарських заняттях:

2 бали – за кожне правильне доповнення відповідей інших студентів.

0 балів – студент не приймав участі у дискусії на семінарському занятті.

Модульна контрольна робота (МКР) проводиться у формі вирішення двох ситуаційних завдань. Розподіл варіантів МКР здійснює викладач. Зміна варіантів без дозволу викладача не допускається.

Критерії оцінювання вирішення кожного ситуаційного завдання МКР:

9 – 10 балів – повністю правильне вирішення ситуаційного завдання, з розкриттям всіх можливих варіантів вирішення (якщо такі є); повна, чітка та зрозуміла аргументація, логічно викладене розв'язання з відповідним обґрунтуванням; належне оформлення розв'язання ситуаційного завдання; повні та коректні посилання на положення чинних редакцій нормативно-правових актів та керівні роз'яснення вищих судових органів.

8 – 9 балів – в цілому правильне вирішення ситуаційного завдання, але з незначними порушеннями логіки викладення розв'язання; незначні недоліки аргументації (обґрунтування); розкриття не всіх можливих варіантів (якщо такі є); недоліки оформлення розв'язання ситуаційного завдання.

6 – 7 балів – неповне вирішення ситуаційного завдання; окремі суттєві помилки у розв'язанні або при викладенні відповідної аргументації (обґрунтування); відсутність обґрунтування окремих зроблених висновків; суттєві похибки при тлумаченні окремих законодавчих норм, використаних при вирішенні ситуаційного завдання; використання застарілих або нечинних редакцій нормативно-правових актів.

0 балів – неподання ситуаційного завдання викладачу, подання ситуаційного завдання, виконаного не за своїм варіантом, визначеними викладачем, відсутність розв'язання ситуаційного завдання; формулювання відповіді без будь-якого обґрунтування; розв'язання ситуаційного завдання містить значну кількість суттєвих помилок; відсутність обґрунтування багатьох висновків, викладених у розв'язанні; неправильне тлумачення більшості законодавчих норм, використаних при вирішенні ситуаційного завдання; використання застарілих або нечинних редакцій нормативно-правових актів.

Критерії оцінювання сертифікату про успішне проходження дистанційного курсу “Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні” на платформі “Прометеус” (www.prometheus.org.ua) URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about (за умови надання електронного сертифікату та скріншоту з кількістю балів за проходження тестів):

20 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 98 до 100.

19 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 94 до 97.

18 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 88 до 93.

17 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 84 до 87.

16 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 78 до 83.

15 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 74 до 77.

14 балів – якщо сума балів за проходження дистанційного курсу від 70 до 73.

0 балів - неподання сертифікату або непроходження дистанційного курсу.

Критерії оцінювання відповіді за відпрацювання пропущеного (а також таких, до якого студент не підготувався і був незадовільно оцінений) семінарського заняття на консультації з викладачем:

9 – 10 балів – не менше 90% обсягу навчального матеріалу семінарського заняття.

7 – 8 балів – не менше 75%, обсягу навчального матеріалу семінарського заняття.

6 балів – не менше 60% обсягу навчального матеріалу семінарського заняття.

0 балів – відсутність відповіді (відмова від відповіді) або повністю неправильна відповідь, що свідчить про повне незнання студентом навчального матеріалу.

Оцінки за результатами проведених заходів поточного контролю студент може дізнатися в особистому кабінеті системи “Електронний кампус КПІ”.

Календарний контроль: провадиться двічі на семестр (на 8-му та 14-му тижнях) як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Умовою позитивного (задовільного) результату календарного контролю студента є поточний рейтинг студента на рівні $\geq 50\%$ від максимально можливого на 8-му та 14-му тижнях семестру.

Семестровий контроль: залік.

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг ≥ 30 балів.

Критерії оцінювання відповіді на кожне питання на заліку аналогічні критеріям оцінювання відповіді на семінарському занятті.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (залік) міститься в додатку до силабусу.

PCO передбачено зарахування сертифікату про успішне проходження дистанційного курсу “Юридичні аспекти створення та ведення бізнесу в Україні” на платформі “Прометеус” (www.prometheus.org.ua) URL:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/LAW102/2016_T1/about

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено викладачем кафедри публічного права Іщенко В.В.

Ухвалено кафедрою публічного права (протокол № 5 від 23.12.2020)

Погоджено Методичною радою університету (протокол №6 від 25.02.2021)

Перелік питань, які виносяться на залік з дисципліни “Я маю право”:

1. Поняття та ознаки права.
2. Функції права.
3. Норми права та їх реалізація.
4. Джерела (форми) права: поняття, види, система.
5. Структура, ієрархія, система та приклади різних джерел права в Україні.
6. Правові відносини: поняття, зміст, елементи.
7. Поняття та елементи правосуб'єктності.
8. Поняття, ознаки та склад правопорушення, їх види.
9. Поняття, підстави та види юридичної відповідальності.
10. Конституційні принципи регулювання прав та свободи людини та громадянина.
11. Особисті права і свободи людини та громадянина.
12. Політичні (громадянські) права і свободи людини та громадянина.
13. Економічні права і свободи людини та громадянина.
14. Соціальні права і свободи людини та громадянина.
15. Культурні та екологічні права і свободи людини та громадянина.
16. Конституційні обов'язки громадян.
17. Конституційні гарантії прав людини.
18. Конституційні гарантії правосуддя.
19. Трудовий договір: поняття, сторони, зміст, форма.
20. Загальний порядок укладення трудового договору. Процедура та оформлення прийому працівника на роботу.
21. Обмеження щодо спільної роботи родичів, свояків та близьких осіб.
22. Випробування при прийнятті на роботу.
23. Переведення на іншу роботу та відсторонення від роботи.
24. Загальні підстави припинення трудового договору.
25. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника.
26. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
27. Розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб.
28. Порядок звільнення працівника.
29. Поняття та види робочого часу. Нормальний робочий час: ознаки та тривалість.
30. Скорочений та неповний робочий час: ознаки та тривалість.
31. Нічний, надурочний та ненормований робочий час: ознаки та тривалість.
32. Робота змінами. Облік робочого часу: поняття та види.
33. Час відпочинку: поняття, види.
34. Перерви протягом робочого дня, їх види.
35. Вихідні, святкові і неробочі дні.
36. Поняття та види відпусток.
37. Щорічні основні і додаткові відпустки: види, підстави надання та тривалість.
38. Порядок і умови надання щорічних відпусток. Відкликання з відпустки.
39. Навчальні відпустки: види, підстави надання та тривалість.
40. Соціальні відпустки: види, підстави надання та тривалість.
41. Інші види відпусток: види, підстави надання та тривалість.
42. Поняття та ознаки підприємницької діяльності.
43. Співвідношення понять “підприємництво”, “підприємницька діяльність”, “господарська діяльність”, “бізнес”, “незалежна професійна діяльність” в різних нормативно-правових актах України, науковій та навчальній літературі.
44. Поняття, ознаки та види суб'єктів підприємницької діяльності.
45. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності. Фізичні особи – підприємці: поняття, ознаки, статус.

46. Обов'язки фізичних осіб – підприємців.
47. Категорії фізичних осіб, яким заборонено займатися підприємницькою діяльністю.
48. Види господарської діяльності, які не мають права здійснювати фізичні особи підприємці.
49. Переваги та недоліки статусу фізичних осіб – підприємців.
50. Юридичні особи: поняття, ознаки, види.
51. Порядок та способи створення суб'єктів підприємницької діяльності.
52. Установчі документи суб'єктів підприємницької діяльності.
53. Особливості змісту різних видів установчих документів (статут, модельний статут, засновницький договір, положення та ін.).
54. Юридичні підстави припинення суб'єктів підприємницької діяльності.
55. Підстави реорганізації суб'єктів підприємницької діяльності.
56. Ліквідація суб'єктів підприємницької діяльності.
57. Черговість задоволення вимог кредиторів платоспроможних суб'єктів підприємницької діяльності.
58. Поняття, способи подання документів, строки та етапи державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
59. Порядок державної реєстрації фізичних осіб-підприємців.
60. Порядок державної реєстрації юридичних осіб.
61. Підстави та порядок державної реєстрації внесення змін до відомостей про юридичну особу та про фізичну особу – підприємця.
62. Порядок державної реєстрації припинення суб'єктів підприємницької діяльності.
63. Поняття, ознаки та види господарських товариств.
64. Правовий статус акціонерного товариства.
65. Правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю.
66. Правовий статус товариства з додатковою відповідальністю.
67. Правовий статус повного товариства.
68. Правовий статус командитного товариства.
69. Основні права та обов'язки споживачів.
70. Договір купівлі-продажу.
71. Права споживача при придбанні ним товару неналежної якості та товару належної якості.
72. Порухення прав споживачів та їх захист.
73. Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування щодо захисту прав споживачів.
74. Судовий захист прав споживачів.